

VERJETNOSTNI RAČUN IN STATISTIKA

VAJE 10

Ponovitev pojmov: zvezne slučajne spremenljivke.

1. Denimo, da je dolžina telefonskega pogovora zvezna slučajna spremenljivka, ki je porazdeljena kot $Exp(0.1)$. Kolikšna je verjetnost, da bo vaš naslednji klic trajal več kot 10 minut? Med 10 in 20 minut?

2. Naj bo $X \sim U(a, b)$, kjer je $a < b$. Označimo $Y = sX + t$, kjer sta $s, t \in \mathbb{R}$ in $s > 0$. Določi verjetnostno gostoto slučajne spremenljivke Y . Ali ima tudi Y enakomerno porazdelitev?

3. Slučajna spremenljivka X je porazdeljena zvezno z gostoto $f_X(x) = \begin{cases} \frac{1}{(1+x)^2} & ; x \geq 0 \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$
Izračunaj mediano in medčetrtnski razmik slučajne spremenljivke X .

4. Slučajna spremenljivka X ima gostoto $f_X(x) = \begin{cases} cx^2 & ; 0 \leq x \leq 1 \\ c(2-x) & ; 1 \leq x \leq 2 \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$

a) Določi vrednost konstante c in skiciraj graf gostote f_X .

b) Določi porazdelitveno funkcijo F_X in skiciraj njen graf.

c) Izračunaj matematično upanje, varianco, modus ter mediano slučajne spremenljivke X .

5. Denimo, da študent na izpitu dobi oceno med 0 in 1, pri čemer lahko njegovo oceno predstavimo kot zvezno slučajno spremenljivko s verjetnostno gostoto $f_X(x) = \begin{cases} 2x + 1 & ; 0 \leq x \leq \frac{1}{2} \\ ax^2 + 1 & ; \frac{1}{2} < x \leq 1 \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$

Določi vrednost konstante a . Kolikšna je verjetnost, da bo študent opravil izpit, če ga opravi le v primeru, ko zbere vsaj 55%?

6. Slučajna spremenljivka X je dana s porazdelitveno funkcijo $F_X(x) = \begin{cases} 1 - e^{-2x} & ; x \geq 0 \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$

a) Določi gostoto te slučajne spremenljivke in skiciraj grafa funkcij f_X ter F_X .

b) Izračunaj verjetnosti $P(X \geq 2)$ in $P(-3 < X \leq 4)$.

c) Izračunaj matematično upanje in varianco slučajne spremenljivke X .

7. Dana je funkcija $f_X(x) = \begin{cases} c(9x - x^3) & ; 0 \leq x \leq 3 \\ 0 & ; \text{sicer.} \end{cases}$ Določi vrednost konstante c tako, da bo f_X gostota slučajne spremenljivke. Določi modus in mediano slučajne spremenljivke X in ju primerjaj z $E(X)$.

8. Naj bo $X \sim Exp(\lambda)$ za $\lambda > 0$ in naj bosta $a, b \in \mathbb{R}$ taki števili, da je $a > 0$. Določi gostoto slučajne spremenljivke $Y = aX + b$. Kakšna morata biti a in b , da ima tudi Y eksponentno porazdelitev?